בב א מיי׳ פ״ג מהל׳ בכורות

הלכה ז סמג עשין רי טוש״ע

י"ד סימן שיב סעיף א: ב מיי פכ"ג מהלי סנהדרין הלכה ה טוש"ע ח"מ סימן

ט סעיף ה:

בד ג טוש"ע ח"מ סי' לד סעיף יח בהג"ה: בה ד מיי פ"ז מהל' פרה הלכה

כאילא ביבנה שהתירו לו 🌣 🌣 (ביבנה) חכמים

להיות נוטל ארבע איסרות לבהמה דקה וששה

לגסה בין תם ובין בעל מום: **גמ'** מ"ם האי

נפיש מירחיה והאי לא נפיש מירחיה: בין תם

ובין בעל מום: בשלמא בעל מום משום דקא

שרי ליה אלא תם אמאי דא"כ אתי למיחשדיה

ואמרי האי בעל מום תם הוא והאי דקא שרי

ליה משום אגרא אי הכי תם נמי אמרי בעל

מום הוא והאי דלא קשרי ליה סבר כי היכי

דלשקול אגריה זימנא אחריתי פ אחד זימנא

תקינו ליה רבנן תרי זימני לא תקינו ליה רבנן:

מתני׳ יהנוטל שכרו לדון ידיניו בטילים

להעיד יעדותיו מ במילין להזות יולקדש מימיו

מי מערה זו אפרו אפר מקלה אם היה כהן שממאהו מתרומתו מאכילו ומשקו וסכו ואם

היה זקן מרכיבו על החמור ונותן לו שכרו

כפועל ה: גמ' מנהני מילי אמר רב יהודה אמר

רב דאמר קרא יראה למדתי אתכם יו יוגו' מה

אני הבחנם אף אתם בחנם תניא נמי הכי

כאשר צוני ה' אלהי מה אני בחנם אף אתם

בחנם ומנין שאם לא מצא יו בחנם שילמד

בשכר תלמוד לומר 2 אמת קנה ומנין שלא

יאמר כשם שלמדתיה בשכר כך אלמדנה

בשכר תלמוד לומר אמת קנה ואל תמכור:

להזות ולקדש מימיו מי מערה יו אפרו אפר

מקלה: ורמינהו יהמקדש יבמי חמאת באפר

חמאת הרי זו מקודשת אע"פ שהוא ישראל

אמר אביי לא קשיא כאן בשכר הבאה ומלוי

כאן בשכר הזאה וקידוש דיקא נמי דקתני

הכא להזות ולקדש והתם קתני המקדש במי

חמאת ובאפר חמאת שמע מינה: אם היה כהן

יו מטמאהו מתרומתו כו': איהו גופיה היכי

אזיל ז לבית הפרם דרבנן דאמר רב יהודה

אמר רב ©מנפח יאדם בית הפרם והולך

תרי זימני לא תקינו ליה רבנן. וא"ת אכתי אמרי האי תם הוא והאי דשרי ליה לפי שאינו רולה לטרוח פעם אחרת וי"ל שלא חייבוהו חכמים ס לראות פעם אחרת אלא דאם ראוהו דאין יכול ליטול ולראות מומו: **אלא סם.** כי אמר להו מום עובר הוא אמאי שקיל עליו שכר ועוד דבזה לא יחשדוהו לעולם שיתיר את האיסור כדי

להנצל מטורח לאן של פעם שניה: הנומל שכרו לדון דיניו במלים. והא יכו י) דתנן מכוער הדיין שנוטל שכר לדון אלא שדיניו דין מפרש נפרק בתרא דכתובות ים (קה.) באגר ל בעלה (ו) דמוכח שרי:

ב: בו ה מיי' פ"א מהל' מ"מ הלכה בו ה מיי פ"ק מהל מ"מ הנכם ז נוש"ע י"ד סימן רמה סעיף ו [וס" רמו סעיף ה]: בז ו מיי פ"ה מהלטת אשות הלכה ג: בח ז מיי פ"ז מהלטת קרבן בה אני בחנם בו'. וא"ת ושחד לא תקח דכתב רחמנא (שמות פסח הלי ח: להזות. על הטמא, ולקדש. מי

כג) למה לי ולאו פירכא היא דתרי מילי נינהו כדמוכח בריש פ' בתרא דכתובות (דף קה.) דבתורת אגרא היינו שכר טרחו ובתורת שוחד היינו ים להשתדל לדונו יפה ולהפוך בזכותיה כדאמר התם אפי׳ לזכות את הזכאי ולחייב את החייב ואין לתמוה על דייני גזירות שבירושלים שהיו נוטלין שכרן מתרומת הלשכה דבלאו טעמא דאגר בטלה דמוכח שרי התם כיון דכל עסקם היה על זה ולא היו עוסקין בשום מלאכה שעל כרחם לריכין להתפרנס ומה שנוהגין עכשיו ללמוד תורה בשכר אם אין לו במה להתפרנם שרי ואפי׳ יש לו אם הוא שכר בטילה דמוכח שמניח כל עסקיו ומשה ומתן שלו מסתברה דחשיב להן מוכח יותר מקרנה דתהי חמרה ושקיל זווא ועוד בקטנים שרי מטעם כיושימור ושכר פיסוק טעמים כדמוכח פרק אין בין המודר (נדרים לו.): המקדש במי חמאת ואפר

חמאת הרי מקודשת אע"פ שהוא ישראל. פי׳ הקונטרס דחוק שפירש דנקט אע"פ שהוא ישראל ייו דכהנים רגילים בהואה ובקידוש ואומר ר"י דעיקריה נקט משום רישה דקתני לח ברישה פ"ב דקידושין (דף נח.) המקדש בתרומה ומעשרות ובמתנות במי חטאת ואפר מטאת כו': היבי אויל לבית הפרם דרבנז דאמר רב יהודה כו'. משמע יש על ידי ניפוח שרי לילך להעיד

אבל מ"מ טמא הוא כדקתני מטמאהו מתרומתו וקשיא מכאן לפירושו ר"ת דמפרש דניפוח מועיל לכל דבר משום דקשיא ליה אהא דאמרינן בפסחים בפ' האשה בסופו (דף 25.) בית הפרס לא העמידו דבריהם במקום כרת כדתנן (ז) במס' אהלות (פי"ח מ"ד) ושוין שבודקין לעושי פסח ואין בודקין לאוכלי תרומה מאי בודקין אמר רב יהודה מנפח כו׳ והשתא מאי קאמר מאי בודקין והלא הבדיקה מפורשת שם במשנה דקתני סיפא ולנזיר ב"ש אומרים בודקין וב"ה אומרים אין בודקין כילד הוא בודק מביא את העפר שהוא יכול להסיטו ונותן לתוך ^{ש (ח)} ^שיפה שנקביה דקין אם נמצא שם עלם כשעורה טמא ועוד דמשמע דוקא

ורב

לעושי פסח מהני ניפוח והא אפי׳ לשאר מילי נמי מהני כדאמר בפ׳ בכל מערבין (עירובין ל:) לאוט לכהן בבית הקברות דאמר רב יהודה כו׳ ואומר ר"ת דלא גרים מאי בודקין אלא גרם אמר רב יהודה כו׳ ומילתא באפי נפשה היא ומועיל ניפוח לכל דבר אבל בדיקה לם של משנה לא מהניא בשום מקום אלא לעושי פסח ויש לפרש הא דשמעתין לפירוש ר״ת דמטמאהו מתרומתו היינו שהולך בלא ניפוח והכי קאמר היכי אזיל ומשני בבית הפרס דרבנן דאמר רב יהודה כו׳ מדרב יהודה קא מייתי 🍳 דמורי דאיסור בית הפרס לאו דאורייתא אלא מדרבנן (בי) משרו לכל דבר בניפוח ^{לח} כן פירש"י ¹⁰ (וכן) בסוף פ"ב דכתובות (דף כח:) גבי אלו נאמנין להעיד בגדלן מה שראו בקטנן ולפי זה היה מותר בלא ניפוח בכל מנות כמו להעיד וקשיא דלא משמע הכי בפ׳ מי שהוליאוהו (שירוצין מו.) מדנקט ללמוד תורה ולישא אשה ולדון ולערער בין העובדי כוכבים מפני שהוא כמליל מידם משמע דוקא הני שהן מלות לה כדמשמע במגילה (דף כו.) דאמרינן ללמוד חורה ולישא אשה שאני דאמר לה גדול חלמוד תורה כו׳ לישא אשה לא לתהו בראה כו׳ או משום כבוד הבריות כדאמר בפ׳ מי שמתו (ברכות יט:) וי"ל דלעולם ה"ה לכל המצות והא דנקט ללמוד חורה משום דפליגי התם היכא דמולא ממי ללמוד ולישא אשה נקט אט"פ שמולא אשה בא"י ובשאלחות דרב אחאי מחיר ליטמא בבית הפרס לכל המצות כמו לנאת לקראת מלכים ומפרשים מה חילוק (י) בין נזיר ועושה פסח לשאר מצות דלענין פסח הולך וטהור ע"י ניפוח ולשאר מצות הולך וטמא משמע דרוצה לומר דלכל דבר בעינן ניפוח ומ"מ מי ששמא לכל דבר חוץ מפסח ודבר חימה הוא בההיא דברכות שמותר לילך עם האבל דרך בית הפרס לכבוד האבל מה כבוד לייו שהולך ומנפח אחריו ולריך האבל להמתינו לכל פסיעה ושמא רוצה לומר השאלתות שי כל שאר המצות בלא ניפוח נמי שרי וההיא דבכל מערבין אי מערבין לדבר הרשות מיירי ע"י ניפוח ואי אין מערבין אלא לדבר מצוה מיירי אפילו בלא ניפוח ולפר"ת קשיא לרבי מההיא דחגיגה פרק בתרא (דף כה:) דאמרינן התם מודים בית שמאי ובית הלל שבודקין לעושי פסח (ב) מאי בודקין אמר רב יהודה כו' מנפח אדם כו' לעושי פסח לא העמידו דבריהם במקום כרת לאוכלי תרומה העמידו לבריהם במקום מיתה משמע בהדיא ^{מופי} כדמסיק לו להפסיק במילחיה דרב יהודה דקאי אמחני׳ דאי לא גרסינן מאי

בודקין לא היה לו להפסיק במילחיה דרב יהודה ונראה לרבי דגרסיטן מאי בודקין ובדיקה המפורשת ^{מא} לאחר שעבר ^(א) לכל 336 ל**כל.** לעירו ובדרך יש טומאה ומעמאהו ומפסידו מלאכול בתרומה ויש לו הפסד בדבר שאם היה טהור היה אוכל תרומה שדמיה ומעבירו שם ומסמאה והפסידו מאמלי בחומה, ידים לי הוססו ברבו שאם הייה סוחד היה אוכל זחומה ש קלין ועכשיו צריך לקנות חולין שהן ביוקר בשביל שמפסידו בכך יש להאכילו ולהשקותו ולסוכו ושכר מותר: המקדש. את האשה במי חטאת ואפר חטאת אלמא דמצי למתהני מינייהו: בשכר הבאת מים ומילוי. לקדושי: בשכר הזאה וקידוש. לא: איהו גופיה. הכהן היכי מצי אזיל במקום טומאה הא קאי בלאו: מנפח בית הפרס והולך. הני מילי לעושי פסח דלא העמידו דבריהם במקום כרת אבל לענין תרומה העמידו דב

כאילא. הדר ביבנה דחסיד הוא ולא נחשד בכך: בין. אמר להם יא מום קבוע והיה הוא רגיל ליטול כל שכרו: גבה' מאי טעמא. לדקה ד' איסרות ולגסה ששה (ב): גסה נפיש טירחיה. להשליכו לארץ לכפותו

אגרא הא לא מהני ליה מידי דמיסר קאסר ליה: דא"כ. דלא שקיל אגרא אתי למיחשדיה כי אמר בעל מום הוא: פרי זימני לא פקינו ליה רבנן. דכי הוה אמר תם הוא הוה שקיל אגריה וכי יש מייתי ליה לקמיה כמה זימנין לא שקיל מידי הלכך ליכא חשדא: כותבר' להוות. מי חטאת: לקדש. לערב אפר חטאת במים חיים אל כלי: אפר מקלה. יגו כשאר אפר בעלמא. כל אפר קרוי אפר מקלה: אבל אם אותו רואה בכורות או הדיין או העד או המוה והמקדש כהן וזה המוליכו עמו מעבירו במהום טומאה שאין דרך אחר ידו: (נ) מעמאהו מתרומתו. ומפסידו שלריך לקנות חולין ולאכול ודמי חולין יקרים מדמי תרומה שהחולין ראוין לכל ותרומה אינה ראויה אלא לכהנים: מאכילו. זה המוליכו שח ומשקו וסכו: ונוסן לו שלרו לפועל. ובגמרא וע"בן מפרש מאי היא שלפי מה שהוא מפסידו נותו לו: בבל' מנה ה"מ. דחין נוטלין שכר על הוראה ותלמוד תורה שח שילמד: אמת. תורה: הרי זו מקודשת. אלמא יכול ליתן ישכר דאי לא במאי מקדש להו: אע"פ שהוא ישראל. ואפיי זהי ישראל דכהנים רגילין בהואה ובקידוש: שכר. הבחת החפר שילך ממקום רחוק לירושלים להביא האפר: ושכר מינוי. המים מני למישקל דאגר טירחיה שקיל (ד) ולא הכשרים המצוה: כמו שכר הומה והידוש שהימ (ס) יון היא הכשר מצוה לא שקיל: במי הטחת. דמשמע מילוי המים ובאפר איכא לאוקמא בהבאת אפר: היכי אזיל. הא קעבר אלנפש לא יטמא (ויקרא כא): בבית הפרס. דאינו מוזהר מלילך בו: כדרב יהודהית מנפח אדם בית הפרם והולך. דעלם כשעורה מטמא במגע ובמשא ולא

באהל וכי מנפח ליה מדחיא יש מקמיה ולא נגע ביה ומיהו בתרומה לא מלי אכיל דאמרינן בחגיגה בפרק חומר בקודש (דף כה:) בודקין לעושי פסח ואין בודקין לאוכלי תרומה וההוא בודקין מפרש התם דבהך בדיקה דבית הפרס קאמר: שבים הפרס שנידש. שדשוהו בני אדם ברגליהם טהור שחי חפשר לעלם כשעורה שלח יהח נידש ברגל ובית הפרס אין בו שום ספק אלא משום עלם כשעורה דבית הפרס היינו שדה שנחרש בו קבר: **אי נמי בשאר טומאה**. טימאו להאי כהן כגון נבילות ושרצים שאינו מוזהר עליהן מליגע: בפונול

מולימה במשנה שבמשניים. ל) [פינה במשט שבמשלית] ב) כתובות קה. קדושין נח:, ג) [נדרים לו.], ד) [קדושין נח.], ק) עירובין ל: כתובות כח: פסחים לב: ברכות יט: נדה נז. מ"ק ה: חגיגה כה:, ו) ל"ל ליטול כו' מקדש לה, ז) כ"ח יום ל"ק, ח) [שכר לה, ז) נ"ח יום ל"ק, ח) [שכר יועב"דן, ע) מכחן שייך לע"ב, י) ל"ל דמנית, כ) בעלה דלח מוכח אבל דמוכח שרי מהרש"א והל"ק מוחק תיבת דמוכח וגורס באגר בטלה שרי, () [וע"ש בתוס' ד"ה בודקין], מ) ס"א כברה. () ל"ל מערביו לכהו מדפסיק במילתיה דר"י דגרסינן מאי בודקין דאי אמתני׳ קאי ול"ג מאי בודקין לא היה לו כו' נ"ק,

תורה אור השלם

רְאַה לְּמֶּדְתִּי אֶתְכֶם חֻקִּים וּמְשְׁבְּטִים בְּאֲשֶׁר צְוּנִי יְיְ אֱלֹדְיִי לְעֲשוֹת בַּן בְּקֶרֵב הְאָרֶץ אֲשֶׁר אָתָם בָּאִים שְׁמָּה לְרִשְׁתָה:

דברים ד ה .2. אמת קנה ואל תמבר חבמה 2. משלי רו רו

הגהות הב"ח

(A) במשנה וטמאהו מתרומתו: (3) רש"י ד"ה מ"ט וכו' ששה הס"ד ואח"כ מ"ה האי גקה: (ג) ד"ה אבל וכו' דרן אתר וטמאהו: (ז) ד"ה דרך חמר וטמארהו: (ו) ד"ה שכת יושכ מילוי וכו׳ ולאו היא ושכת המנוה: (פ) ד"ה כמן וכו׳ הד"ה כמן וכו׳ מסכד המצוה כלי' (מינם היא נמתק: (ו) תום' ד"ה הטטל וכור באגר בטלה דלאו מוכח דלא שורי אלא באגר בטלה דלא באגר בטלה באלה באלה באלה באלה בשלה בשלה במינה בשלה באינה בשלה באינה בשלה באינה בשלה באינה בשלה באינה בשלה באינה בשלה בשלה באינה בא דמוכח הס"ד: (1) ד"ה היכי לזיל וכו׳ במס׳ אהלות. נ״ב בפ׳ בתרא וע״ש מ״ש הר״ש פרישתו: (ת) בא״ר לתוך כברה שנקביה דהיו וממחה אם נמלא וכו׳ לקץ המחוזה מט לוונמ בפרק בכל מערבין ולכהן בבית הפרס דממר ר' יסודם וכו ומומר ר"ת דלא גרסי' מאי: (ע) בא"ד מדרבען ושרי לכל דבר וכו' שהן מלות גדולות כדמשמע במגילה: (י) בא"ד מה מילוק יש בין וכו' ומ"מ טמא וכו' מה כבוד יש שהולך: וכר תה כבוד יש שהוקד. (כ) בא"ד מודים ב"ש וב"ה שבודקין לעושי פסח ואין בודקין לאוכלי תרומה מחי בודקין לאוככי תרומה ממי נודקין לאמר רכ יהודה מנפח לדס כי והדר קאמר לעוש פסח לא העמידו וני מקוס מימה והדר מיבעיא להו בדק לפסחו מאי שיאכל בתרומתו כו׳ ואי אבדיקה בתרומתו כו׳ ואי אבדיקה בתרינתו כרי ואי אבדיקה דמתני קאי ולא גרסין מאי נידקין לא היה לו להססיק לניי ומינות משמע בהדיא לדמסיק לו להססיק במילמיה דר' יהודה נמחק: (0) בא"ד לאחר שעבר ומרעיל לכל דבר:

שימה מקובצת

אן על תיבת ביבנה נרשם עליו קו קן על היבות ביבנה נושם כל היקר להורות כי ראוי למחקר: גן אחריתי אמרי חד: גן עדותיו מקלה ואם היה כהן ומטמאהו מתרומתו מאכילו ומשקהו וסכו: פועל ס"א בטל: ח אתכם טן כפולל 6 א בטלי: זן אותם חקים ומשפטים כאשר צוני הי אלהים מה אני: ז] מצא ללמוד בחנם: זו] מערה ואפר אפר: ט] ומטמאהו מתרומתו כו'. ס"א וכהן גופיה היכי אזיל ומטמא וכון גופיה היכי אויל ומטמא הא קאי בלאו: ין אזיל בבית הפרס דרבנן כדרב יהודה דאמר רב יהודה אמר שמואל מנפח: ילו להם תם בין אמר להם בעל מום קבוע היה הוא: יכן וכי הוו אייתי ליה תו לקמיה כו' לא הוה שקיל מידי: יגן מקלה כלומר אפר בעלמא: ידן אחר לילך וטמאתו והד"א: עון המוליכו ומשקהו: טון תורה שמלמד הס"ר: יוז שהיא הכשר מצוה לא: יהן יהודה דאמר מנפח: אלא דאם רואהו אין יכול ליטול: לוּן מטורח ראיה פעם

תיבת של נמחק: **לכו** והא דתניא: לגו דכתובות דההוא באגר בטלה דלא מוכח אבל באגר בטלה דמוכח שרי הס"ד: לדו היינו כדי להשתדל ים היו היו להופיק בין הוה דובה הלוב בול היו היו היו היו להופים בין היו היו היו היו היים היו היים כדי היו היים כ כרי ולהפך בזכותיה: מסן חשים בטלה דומרם, מן מטעם שכר שימור: מן ישראל אע"ג דכתנים: מסן דקתני בטוף פ"ב דקרושין: עסן משעם הכא על: 10 לתוך כברה שנקביה דקין וממחה אם: 10) בכל מערבין מערבין לכהן בבית הפרס דאמר: (סן שבמשנה לא: 30) מייתי ראיה דאיסור: 10) בניפוח או בנידש תיבות כן פירש"י נמחק: 10) מצות חשובות כדמשמע: 10) דאמר מר גדול: (סן ומ"מ טמא לכל: 10) כבוד הוא שהולך ומנפח הולך ומנפח אחריו: (עו) השאלתות דלשאר המצות: מו) בהריא מדמסיק הכי בתר מילתיה דרב יהודה דאבריקה דרב יהודה קאי ולא אמתני׳ דאי לא גריס מאי בודקין: מ6) המפורשת במשנה לאחר:

מוסף רש"י

מטאח בשנותן האפר במים קרי קדושה (קדושין נח:). מי מערה. קרומים הם (שם). אפר מקלה. כלומר סתם אפר עבא מן הקליי כלומר סתם אפר עבא מן הקליי כלש (שם). בשכר הבאה. הלפר ממהום למהום. ושכר מילוי המים. במילחה בנויכחה היה וכחמנה לה רמים עליה ושרי למשקל אגרא רמים עניה ושרי נמשקנ חגרם ומקודשת (שם). בשכר הזאה וקידוש. דליכל טירחל ושכר לימוד מלוה הוא נוטל והתורה אמרה ראה למדמי אמכם וגו' נותרט למט לנותני מתכם כאשר לוני וגו', מה אני בי אף אתם בחנם (שם). די במי. דמתניתין (דקדושין) אהואה וקידוש קאי, דקתני מי מטאת ואפר חטאת, שעדיין אינן מעורבין (שם). לבית הפרס דרבגן. דלא מטמא אלא מדרבגן, והוא שדה שנחרש בה קבר וחשו חכמים שמא דלדלו כלי המחרישה את העצמות והדורס המחרישה את העצמות והדורס עליהן מסיטן, ועלם כשעורה מטמא במגע ובמשא ולא באהל מסמט פמצע וכמפט וכט פנהים (ברכות יט:) כדמנן (אהלות פי"ז) מ"א) החורש את הקבר הרי זה עושה בית הפרם מלא מענה מאה אמה, וגזור רבט שמא כתתה מחרישה את העלמות ופיזרתו נחוישה טעו הענטוע ופיונען באורך המענה ויש כאן עלם כשעורה ויעבור ויסיטנו, ועלם כשעורה מטמאה במגע ובמשא להיינו היסט (פטחים צב:) ולוקמו רבנן כל סביבות הקבר מאה לכן כניכות שקפר (ודה נו.) אמה בספק טומאה (ודה נו.) שכך שיערו שהמחרישה מולכת את עלמות המת (כתובות כח:). בית הפרס, חלי מענה חלם אחד של מאה אמה נחוים היו או: לשנו של תחם מתם (נוו קידו) מו. נפון דבר שבור ופרוס על שם שנפרסו העלמות (נדה נד.). מגפח אדם בית הפרס והולך. ננפיסה ואס ש עלם כשעורה רואהו ונשמט ממנו (חגיגה כה:) דבשר ליכא ועלם כשעורה לא מטמא אלא במגע ובמשח, הלכך מנפח כדי במגע ובמשח, הלכך מנפח כדי שלח יגעו רגליו בו והולך (נדה ם. ב) דכולה ספיקה משום עלמות היה ועלמות בלה בשר הינו מטמה באהל וכשמנפח לפני רגליו אם ש שם עלם גדול נראה מאליו יש שם ענט גדור נוחה ווחפי ועלם קטן נראה בנפיחה ואינו מסיטו ברגליו (ערובין ל:) וסומך על כך שאם יש עלם רואהו, ואע"ג דמאהיל לא חיישינן, דאין עלם כשעורה מטמא באהל עד דאיכא ודרה או גולגולת שלמה או רוב בנין או רוב מנין (כתובות כח: "ז פסחים צב:) לאי לאורייתא הוא לא הוינן מולולינן ביה כולי האי למיסמך אנפיחה, והך בדיקה לעושה פסח אישחרי ולא לאוכלי חרומה, כדאמרינן בחגיגה

רבינו גרשום

(ברכות יט:).

כאילא. שהתירו לו מפני טרחו: מ״ט. ד׳ לדקה וששה לגסה: האי. גסה נפיש טרחא למיבדקה: דאם כן. דאילא שקיל נמי אתם: אתי למיחשדיה. כי אחר: תרי זימני. למשקל אגרא בחדא בהמה לא תקינו ליה ולא אתו למיחשדיה: ולקדש. ומטמאהו מתרומתו. שמוליכו